

Sparrendreef - Goordijk te Oud-Turnhout

Programma van Maatregelen

Rapporten 93

G. De Nutte

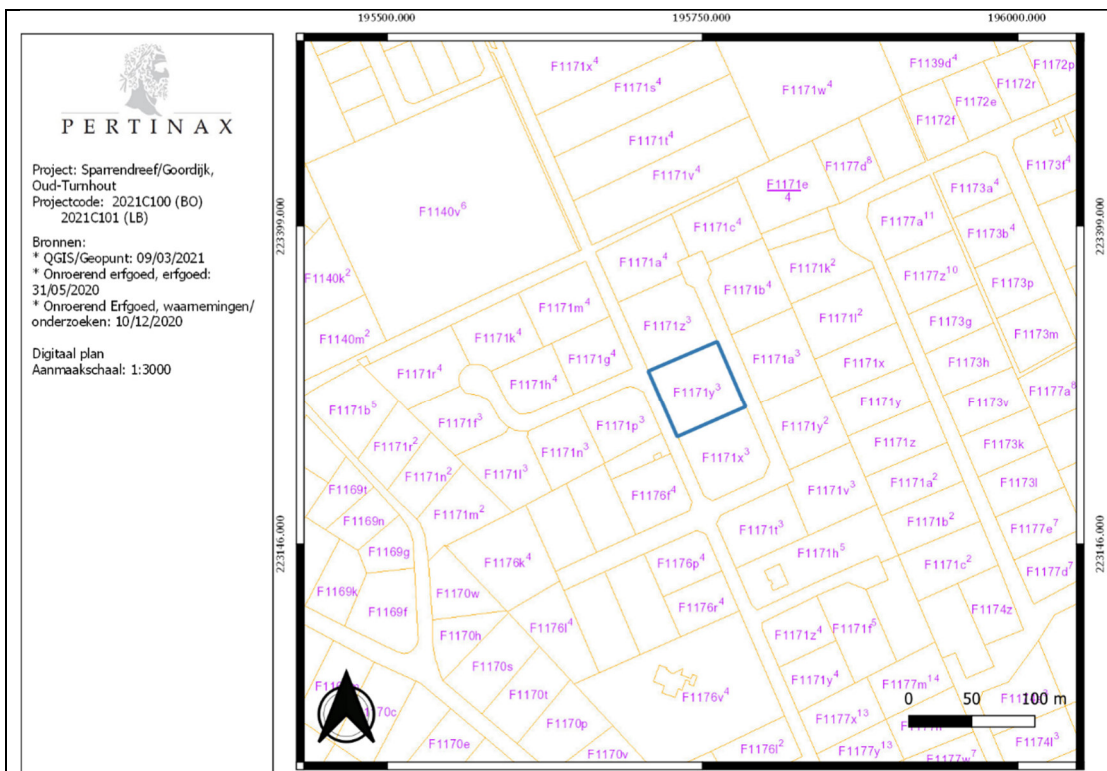
1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	1
2. Programma van Maatregelen voor Vrijgave	2
2.1. Gemotiveerd Advies	2
2.2 Gemotiveerd Advies	4
2.2.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	4
2.2.2 Aanwezigheid van een archeologische site	5
2.2.3 Waardering van de archeologische site	6
2.2.4 Impactbepaling	7
2.2.5 Bepaling van de maatregelen.	8

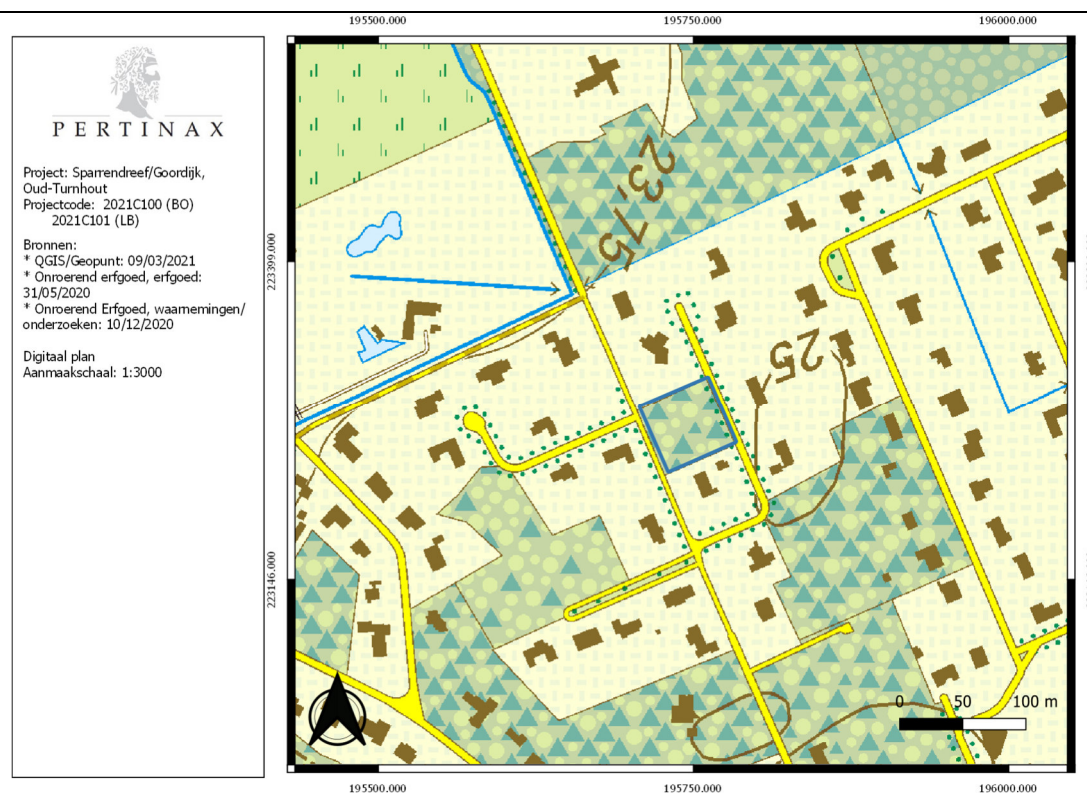
2. Programma van Maatregelen voor Vrijgave

2.1. Gemotiveerd Advies

Projectcode	2021 C 100 (bureauonderzoek) 2021 C101 (landschappelijk booronderzoek)	
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing	
Naam en erkenningsnummer erkend archeoloog	De Nutte Glenn (OE/ERK/Archeoloog/2015/00055), Dorpsstraat 60, 3650 DILSEN-STOKKEM	
Provincie	Antwerpen	
Gemeente	Oud-Turnhout	
Deelgemeente	Oud-Turnhout	
Plaats	Sparrendreef - Goordijk	
Toponiem	Vliegveld	
Bounding Box	X: 195706.90	Y: 223231.07
	X: 195784.15	Y: 223307.14
Kadastrale gegevens	Gemeente: Oud-Turnhout Afdeling: 2 Sectie: F Nrs.: 1171y3	
Kadasterkaart		

Topografische kaart

Oppervlakte
onderzoeksgebied

3 079 m²

Oppervlakte bodemingrepen	1 187 m ²
Datum uitvoering	10/3/2021 tot en met 21/4/2021
Thesaurus	Bureauonderzoek, micro reliëf, eolische processen, podzols, paleolithicum, mesolithicum, neolithicum, metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd.
CvGP versie	4.0
Geraadpleegde regio- en/of periodespecialisten & wetenschappelijk advisering	IOED Erfgoed Noorderkempen
Omgevingsvergunning	Verkaveling

2.2 Gemotiveerd Advies

2.2.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Voor onderhavig onderzoeksgebied is zowel een archeologisch bureauonderzoek opgesteld als een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd.

Op basis van bovenstaande onderzoeken werden de verschillende onderzoeksmethoden beoordeeld zoals beschreven in hoofdstuk 5.3 van de Code van Goede Praktijk en werd de onderzoekstrategie bepaald. Voor de gedetailleerde afwegingscriteria wordt verwezen naar hoofdstuk 6 Tekstuele analyse binnen het bureauonderzoek.

Binnen het trajectopstel van de specifieke archeologienota was het inzetten van landschappelijke profielputten, een oppervlaktekartering, een geofysisch onderzoek, verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, archeologische proefputten gericht op Steentijdsites, archeologische proefputten gericht op sites met een complexe verticale stratigrafie en proefsleuven weinig geschikte, niet optimale en/of onstrategische onderzoeksmethodes om diverse redenen op basis van het bureauonderzoek.

Op basis van de resultaten van onderhavig bureauonderzoek én het landschappelijk onderzoek zijn er wellicht voldoende gegevens voorhanden om te staven dat geen verder archeologisch (vervolg)onderzoek worden geadviseerd.

Op basis van het bureauonderzoek én het landschappelijk booronderzoek werd daarom geoordeeld dat alle wenselijke én te nemen stappen betreffende archeologische vooronderzoek uitgevoerd werden voor onderhavig onderzoeksgebied.

2.2.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Momenteel is er voornamelijk enkel een verwachting opgesteld, de aanwezigheid van archeologische resten kon nog niet achterhaald worden. Verder onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of een archeologische site aanwezig is.

Het betreft hier een hoge archeologische verwachting betreffende kampementen van jager-verzamelaars.

Voor nederzettingsresten of sporen van begraving van landbouwersgemeenschappen vanaf het Neolithicum/de Bronstijd tot en met het derde kwart van de 18^e eeuw werd maximaal een middelhoge archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied.

Het plangebied maakt echter mogelijk/wellicht deel uit van het voormalige landgoed van de Coninginnehoeve (?). Dit voormalig domein werd opgericht in 1552 om de omliggende heidegronden te ontginnen. Het gaat hier dan om een randfenomeen qua ligging. Wat de eventuele archeologische neerslag van is, is onbekend.

Historische kaarten tonen aan dat het plangebied minstens vanaf de late 18^e eeuw bebouwd was. Om deze reden wordt lage trefkans toegekend voor nederzettingsresten (bewoning) vanaf de late 18^e eeuw.

De archeologische verwachting betreffende natte contexten (beekdalarcheologie) werd als laag ingeschat

2.2.3 Waardering van de archeologische site

Indien archeologische resten toch effectief aanwezig zouden zijn, wordt het “waarderingsaspect” betreffende de gaafheid en conservering als volgt ingeschat op basis van het bureauonderzoek:

De resultaten van het landschappelijk booronderzoek hebben aangetoond dat de bodemopbouw van die aard is dat archeologische vervolgonderzoek gericht op jager-verzamelaars oftewel Steentijdsites niet meer zinvol is.

Op basis hiervan wordt het zogenaamde “Steentijdtraject” (verkennend archeologisch booronderzoek, karterend archeologisch

booronderzoek en/of proefputten gericht op steentijdonderzoek) (jager-verzamelaars) niet meer als noodzakelijk geacht.

Wat de gaafheid en conservering betreft van nederzettingen en/of begravingen van landbouwers betreft wordt deze als goed ingeschat, indien dergelijke archeologische resten aanwezig zouden zijn.

Op basis hiervan én de vigerende gespecificeerde archeologische verwachting hieromtrent worden nog altijd proefsleuven geadviseerd.

2.2.4 Impactbepaling

Binnen de contouren van het plangebied hoopt men weldra een verkaveling te realiseren.

In totaal gaat het hierbij om een oppervlakte van ongeveer 3 079m². Het gaat specifiek om één bouwlot. De aanvraag houdt namelijk in om de bebouwbare *footprint* naar maximum 307,9 m² te verkrijgen.

Men zal hierbij naar de toekomst toe maximaal 1 187 m² vrijmaken van groen en jonge bomen. Dit gezien de situatie van een woonparkzone.

Anders gesteld zullen er maximaal slechts 1 187 m² aan bodemingrepen gebeuren (*footprint* + omgevingsaanleg).

Gezien er geen restricties zijn opgenomen in de verkavelingsvoorwaarden is men vrij om bv. een zwembad, een hybride-zwembad met waterzuivering of zwemvijver met waterzuivering aan te leggen. Dit zal waarschijnlijk ter hoogte van de bouwzone worden maar er is geen specifieke restrictie qua locatie.

Op basis van bovenstaande funderingswijze als verder geen bijzondere verkavelingsrestricties (vijver, zwembad,...) wordt er uit gegaan van een worst-case scenario ter hoogte van de woonkavels waarbij geroerd zal worden tot in de archeologisch relevante niveaus.

Dit overheen maximaal 1187 m², gezien woonparkzone.

Het archeologische niveau situeert zich in onderhavig plangebied net onder de bouwvoor/ploeglaag. Dit is specifiek 20 à 40 cm dik op basis van het landschappelijk booronderzoek. Op basis van bovenstaande verstoringen zal dit eventueel compleet nefast zijn voor de eventuele aanwezige archeologische resten. Bij de uitvoering hiervan zal het eventueel aanwezige bodemarchief volledig verstoord/vernield worden.

Onderstaande archeologienota is opgemaakt op basis van Artikel 5.4.1. van het Onroerend Erfgoeddecreet.

Bij een verkavelingsaanvraag die 3000 m² of meer bedraagt, waarbij de percelen zich volledig buiten een archeologische zone situeren of buiten een voorlopige of definitieve beschermde site vallen zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering dient een bekrachtigde archeologienota toegevoegd te worden.

“Onder bodemingrepen verstaat de regelgever elke wijziging van de eigenschappen van de ondergrond door verwijdering of toevoeging van materie, verhoging of verlaging van de grondwatertafel, of samendrukken van de materialen waaruit de ondergrond bestaat”

2.2.5 Bepaling van de maatregelen.

Gezien bovenstaande archeologische verwachtingen, de aard van de toekomstige werkzaamheden van slechts maximaal 1 187 m² is er wellicht eerder sprake van een laag tot zelfs nihilistisch potentieel voor archeologische kennisvermeerdering.

Er is specifiek sprake voor slechts een maximale middelhoge verwachting voor nederzettingsresten of sporen van begravingen

vanaf het Neolithicum/Bronstijd tot en met de late 18^e eeuw. Van dit potentieel kan ook maar maximaal 1 187 m² in kaart gebracht worden bij eventueel archeologisch vervolgonderzoek.

Het is wellicht kosten-baten gewijs niet te verantwoorden om verder onderzoek te doen op deze zonale zone van 1 187 m².

Gezien het eerder "geringe oppervlakte" wordt het potentieel tot kennisvermeerdering bij het aansnijden van onder voorbehoud aanwezige (bewaarde) archeologische resten als zeer laag ingeschat. Het zouden niet meer dan puntvondsten en puntsporen zijn, waarbij het bijzonder moeilijk zal zijn om de context, de aard en de datering van de vastgestelde fenomenen te achterhalen. Laat staan dus de onderlinge correlatie op gelijk welk niveau.

Met andere woorden er wordt geen verder archeologisch (vervolg)onderzoek nog noodzakelijk geacht.

Het Programma van Maatregelen betreft dus een vrijgave voor verder archeologisch onderzoek.